

Věc C-407/04 P

Dalmine SpA

v.

Komise Evropských společenství

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Kartelová dohoda – Trh s bezešvými ocelovými trubkami – Ochrana domácích trhů – Smlouva o dodávkách – Práva obhajoby – Výpověď ve vlastní neprospěch – Důkazy anonymního původu – Pokuta – Odůvodnění – Rovné zacházení – Pokyny o metodě stanovování pokut – Velikost relevantního trhu a dotyčného podniku – Polehčující okolnosti“

Stanovisko generálního advokáta L. A. Geelhoeda přednesené dne 12. září 2006	I - 838
Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 25. ledna 2007	I - 901

Shrnutí rozsudku

1. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Dodržování práv obhajoby (Nařízení Rady č. 17 článek 11)*

2. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Dodržování práv obhajoby*
3. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Oznámení námitek – Přístup ke spisu – Předmět – Dodržování práv obhajoby a práva na spravedlivý proces*
4. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Důkazní prostředky*
5. *Žaloba na neplatnost – Předmět – Důvody rozhodnutí – Vyloučení, pokud se nejedná o výjimku*
(Článek 230 ES)
6. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Narušení hospodářské soutěže – Kritéria posouzení*
(Článek 81 odst. 1 ES)
7. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Dominantní postavení – Vliv na obchod mezi členskými státy – Kritéria posouzení*
(Články 81 ES a 82 ES)
8. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Zneužití pravomoci – Pojem*
(Články 220 ES a 230 ES)
9. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03 bod 1A)
10. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03 bod 1A pododstavec 6)
11. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Maximální výše*
(Nařízení Rady č. 17 čl. 15 odst. 2)

12. *Kasační opravný prostředek – Pravomoc Soudního dvora*

(Článek 81 odst.1 ES; Nařízení Rady č. 17 čl. 15 odst. 2)

13. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Polehčující okolnosti*

(Nařízení Rady č. 17 čl. 15 odst. 2)

1. Při výkonu pravomocí, které jí byly svěřeny za účelem dosažení respektování pravidel Společenství hospodářské soutěže, má Komise právo na podniku požadovat, případně prostřednictvím rozhodnutí, aby jí poskytl veškeré nezbytné informace týkající se skutečností, se kterými může být seznámen, ale nemůže tomuto podniku uložit povinnost poskytnout odpovědi, kterými by tento podnik musel přiznat existenci protiprávního jednání, o kterém musí předložit důkaz Komise.
2. V oblasti hospodářské soutěže dodržování práv obhajoby vyžaduje, aby dotyčného podniku bylo v průběhu správního řízení umožněno užitečně vyjádřit jeho stanovisko k reálnosti a relevanci skutkového stavu a dovolávaných okolností, jakož i k dokumentům použitým Komisí na podporu jejího tvrzení existence protiprávního jednání.

Nicméně, jestliže otázky, na které byl podnik povinen odpovědět, sebou nenesly uznání protiprávního jednání, tento nemůže účinně uplatňovat své právo nebýt Komisí nucen přiznat svou účast na protiprávním jednání.

Nicméně výklad, podle kterého práva obhajoby nebyla dodržena z důvodu samotné skutečnosti, že původ uvedených dokumentů je neznámý a že spolehlivost těchto dokumentů nebyla Komisí prokázána, by mohl ohrozit provádění důkazu v případě, kdy je třeba prokázat existenci porušení práva Společenství hospodářské soutěže.

(viz body 34–35)

Provádění důkazů ve věcech spadajících do práva Společenství hospodářské sou-

těže se totiž vyznačuje skutečností, že zkoumané dokumenty obsahují často obchodní tajemství nebo jiné informace, které nemohou být zpřístupněny nebo mohou být zpřístupněny pouze ve výrazně omezeném rozsahu.

Dotyčný podnik je totiž právě oznámením námitek informován o všech podstatných skutečnostech, o které se Komise opírá v této fázi řízení. V důsledku toho může dotyčný podnik plně uplatnit svá práva obhajoby až po zaslání uvedeného oznámení.

Za těchto podmínek nemohou být práva obhajoby vykládána v tom smyslu, že dokumenty, které obsahují důkazy v neprospěch, musí být automaticky vyloučeny jako důkazní prostředek, jestliže některé informace musí zůstat důvěrné. Tato důvěrnost se může rovněž týkat autorů dokumentů, jakož i osob, které je zaslaly Komisi.

Pokud by se totiž výše uvedená práva vztahovala také na období předcházející zaslání oznámení námitek, byla by poškozena efektivita šetření Komise, protože podnik by mohl již v první fázi šetření Komise identifikovat informace, které jsou Komisi známy, tedy ty, které před ní lze nadále tajit.

(viz body 44, 46–48)

3. V rámci správního řízení v oblasti hospodářské soutěže je to jednak zaslání oznámení námitek, a jednak přístup ke spisu, který adresátovi uvedeného oznámení umožňuje seznámit se s důkazy obsaženými ve spisu Komise, co zaručuje práva obhajoby a právo na spravedlivý proces dotčeného podniku.

Jelikož tedy neexistuje žádný nepřímý důkaz, podle kterého by skutečnost, že Komise neinformovala dotčený podnik během fáze šetření o tom, že vlastnila protokoly o určitých výsledcích, které proběhly v rámci šetření na vnitrostátní úrovni, mohla mít vliv na pozdější možnosti obhajoby tohoto podniku během fáze správního řízení, která byla zahájena zasláním oznámení námitek, není možné mluvit o jakémkoliv porušení práv obhajoby nebo práva na spravedlivý proces uznaného Evropským

soudem pro lidská práva na základě čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

dokumenty jsou nepřijatelnými důkazy, které musí být vyřazeny ze spisu.

(viz body 62–63)

(viz body 54, 58–61)

4. Legalita zaslání Komisi ze strany vnitrostátního státního zástupce nebo příslušných orgánů v oblasti hospodářské soutěže informací získaných na základě použití vnitrostátního trestního práva je otázkou, která spadá do vnitrostátního práva a soud Společenství není příslušný k přezkumu legality aktu vydaného vnitrostátním orgánem s ohledem na vnitrostátní právo.
5. Neexistuje právní pravidlo, podle něž by adresát rozhodnutí mohl žalobou na neplatnost podle článku 230 ES napadnout jednotlivé důvody rozhodnutí, ledaže by vyvolaly závazné právní následky, které by mohly poškodit jeho zájmy. Odůvodnění rozhodnutí není v zásadě schopné vyvolat takové právní následky.

Jelikož zjištění obsažená v rozhodnutí, které napadá, byla navrhovatelkou kvalifikována jako nadbytečné důvody, nemůže navrhovatelka v žádném případě tvrdit, že při neexistenci uvedených zjištění by sporné rozhodnutí mělo podstatně odlišný obsah ani v důsledku toho dosáhnout jeho zrušení.

Jelikož v právu Společenství platí zásada volného hodnocení důkazů a jediným relevantním kritériem pro posouzení předložených důkazů je jejich věrohodnost, když vnitrostátní soud neprohlásil, že je zaslání protokolů Komisi protiprávní, není namístě mít za to, že tyto

(viz body 69–70)

6. Pro účely použití čl. 81 odst. 1 ES je nadbytečné zohledňovat konkrétní účinky dohody, jestliže se jeví, že je jejím cílem vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže. Pokud jde zejména o dohody protisoutěžní povahy, které se projevují během schůzek soutěžících podniků, k porušení čl. 81 odst. 1 ES dojde, jestliže tyto schůzky mají za cíl vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže, a mají tak za cíl umělé organizování fungování trhu.

cílů jednotného trhu mezi členskými státy, zejména oddělováním vnitrostátních trhů nebo změnou struktury hospodářské soutěže na společném trhu.

Aby rozhodnutí, dohoda nebo jednání mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, musí na základě souhrnu skutkových a právních okolností umožnit předpokládat s dostatečnou pravděpodobností, že mohou přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně ovlivnit obchod mezi členskými státy, a to tak, že se lze obávat, že by mohly být překážkou uskutečňování jednotného trhu mezi členskými státy. Krom toho je třeba, aby tento vliv nebyl zanedbatelný.

(viz bod 84)

7. Výklad a uplatnění podmínky týkající se účinků na obchod mezi členskými státy, která je obsažena v člancích 81 ES a 82 ES, musí vycházet ze skutečnosti, že jejím cílem je vymezit v oblasti právní úpravy hospodářské soutěže hranici mezi působností práva Společenství a působností práva členských států. Do působnosti práva Společenství tak spadá každá kartelová dohoda a každé jednání, které mohou narušit svobodu obchodu mezi členskými státy takovým způsobem, který může narušit uskutečnění

V tomto ohledu, rozdělení domácích trhů ve Společenství může významným způsobem ovlivnit obchod mezi členskými státy.

(viz body 89–91)

8. Zneužití pravomoci existuje, pokud orgán vykonává své pravomoci

s výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu.

Jelikož neexistuje žádný důkaz, který by mohl podpořit, že Soud vykonával své pravomoci za jiným účelem, než je cíl uvedený v článku 220 ES, kterým je zajistit dodržování práva při výkladu a provádění smlouvy, nemůže mu být takové chování vytýkáno.

(viz body 99–100)

9. Závažnost porušení práva Společenství hospodářské soutěže musí být zjištěna v závislosti na řadě faktorů, jako jsou konkrétní okolnosti případu, jeho kontext a odrazující účinek pokut, a to aniž by byl stanoven, v pokynech o metodě stanovování pokut uložených podle s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO, závazný nebo taxativní výčet kritérií, jež musejí být nutně zohledněna.

K faktorům, které mají být zohledněny při posuzování závažnosti protiprávních jednání, patří jednání každého z podniků, jejich role při zavádění kartelové dohody, zisk, který mohou z těchto jednání vytěžit, jejich velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i nebezpečí, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro cíle Společenství.

Bod 1A pokynů upřesňuje, že „při hodnocení závažnosti protiprávního jednání je třeba brát v úvahu jeho povahu, skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost dotyčného zeměpisného trhu“.

Velikost dotčeného trhu je pouze jedním z více relevantních faktorů pro posouzení závažnosti protiprávního jednání a stanovení výše pokuty.

Komise disponuje širokou posuzovací pravomocí a metoda výpočtu popsaná v pokynech o metodě stanovování pokut obsahuje různé proměnné.

Je nicméně na Soudním dvoru, aby ověřil, zda Soud správně posoudil výkon uvedené posuzovací pravomoci Komisi.

ujistit se, zda konečné výše pokut odrážejí rozdíly v celkových obrazech mezi dotýcnými podniky.

(viz body 129–134)

Toto řešení je o to přiměřenější, že všechny podniky, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, byly velkými podniky, což je okolnost, která mohla vést Komisi k tomu, aby nerozlišovala mezi použitými výšemi pokut.

10. Komise není při stanovení výše pokut podle závažnosti a délky trvání dotčeného protiprávního jednání, jak je to připomenuto v bodě 1A šestém pododstavci pokynů o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO, provádět výpočet pokuty z částek založených na obratu dotýcných podniků. Komise může jistě přihlédnout k obratu dotčeného podniku, avšak tomuto obratu nelze přikládat přílišný význam ve srovnání s ostatními posuzovanými faktory.

(viz body 141–145)

11. Pouze konečná výše pokuty, a nikoliv její základní částka musí dodržovat nejvyšší hranici 10 % uvedenou v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

(viz bod 146)

Komisi tedy, co se týče otázky, zda je vážení pokut podle velikosti jednotlivých podniků vhodné, zůstává určitý prostor pro uvážení. Komise tak při určení výše pokut není, v případě uložení pokut vícero podnikům, které se dopustily stejného protiprávního jednání, povinna

12. V rámci kasačního opravného prostředku Soudní dvůr sice nemůže

z důvodů ekvity nahradit svým vlastním posouzením posouzení Soudu při rozhodování, v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, o částce pokut uložených podnikům z důvodu, že porušily právo Společenství, avšak výkon takové pravomoci při určování částky uvedených pokut naproti tomu nesmí vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 81 odst. 1 ES.

Nicméně kasační opravný prostředek musí uvádět právní argumenty, které specifickým způsobem podporují důvod opravného prostředku vycházející z porušení zásady rovného zacházení, neboť jinak by byl tento důvod nepřipustný.

(viz body 152–153)

13. Jelikož dotčené protiprávní jednání bylo ukončeno nebo přinejmenším právě ukončováno v okamžiku, kdy Komise provedla šetření, uvedené ukončení nemůže představovat polehčující okolnost pro účely stanovení výše pokuty.

(viz bod 160)